

Odůvodnění

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vyhláška o stanovení seznamu položek popisu informačního systému veřejné správy je předkládána na základě zmocnění obsaženého v § 69 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů. Novela zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, a zákona č. 111/2009 Sb. provedená zákonem č. 12/2020 Sb. přinesla v oblasti evidence dat o informačních systémech veřejné správy několik změn. Jednou z nich je zrušení informačního systému veřejné správy, který obsahuje základní informace o dostupnosti a obsahu zpřístupněných informačních systémů veřejné správy. Nově budou údaje o informačních systémech veřejné správy editovány orgány veřejné moci do základního registru agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností (dále jen „registr práv a povinností“), respektive do nově vytvořeného rejstříku informačních systémů veřejné správy vedeného dle § 52c zákona č. 111/2009 Sb., který je součástí registru práv a povinností. K těmto změnám zákonodárce přistoupil za účelem odstranění dvoukolejnosti a zjednodušení procesu vedení údajů o informačních systémech veřejné správy.

Údaje o informačních systémech veřejné správy budou orgány veřejné moci editovat do registru práv a povinností podle navrhované vyhlášky, která bude obdobou rušené vyhlášky č. 528/2006 Sb., o formě a technických náležitostech předávání údajů do informačního systému, který obsahuje základní informace o dostupnosti a obsahu zpřístupněných informačních systémů veřejné správy (vyhláška o informačním systému o informačních systémech veřejné správy) s tím rozdílem, že formu a technické náležitosti předávání dotčených informací nestanoví prováděcí právní předpis, ale údaje o informačních systémech veřejné správy budou v souladu s obvyklými pravidly dlouhodobě obsaženými v zákoně č. 111/2009 Sb. předávány v elektronické podobě a ve struktuře, kterou Ministerstvo vnitra zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup, což je postup upravený zákonem č. 111/2009 Sb.

V této souvislosti je nutné akcentovat skutečnost, že údaje o popisu informačních systémů veřejné správy, kterými již správce rejstříku informačních systémů veřejné správy disponuje, nebude vyžadovat po správci informačního systému veřejné správy, a to za účelem naplnění obecných zásad spolupráce mezi správními orgány a efektivitu veřejné správy. Eliminace opětovného vyžadování údajů, ke kterým mají orgány veřejné moci již přístup, je naplněním stěžejního principu „data only once“, na němž je moderní eGovernment založen, a který je de iure zakotven například v § 5 zákona č. 111/2009 Sb., avšak který primárně míří k subjektům vně veřejného sektoru.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Zákon č. 111/2009 Sb., k jehož provedení je vyhláška vydávána, stanoví povinnost orgánů veřejné moci editovat popisné údaje o informačních systémech veřejné správy, které mají ve své správě. Tyto údaje jsou součástí údajů o orgánech veřejné moci dle § 51 odst. 1 písm. m) zákona č. 111/2009 Sb. a zároveň jsou tyto údaje vedené v rejstříku informačních systémů veřejné správy dle § 52c zákona č. 111/2009 Sb. Seznam položek popisu předávaných údajů o informačních systémech veřejné správy stanoví prováděcí právní předpis, vyhláška, která bude vydána dle zákonného zmocnění uvedeného v § 69 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Pro stanovení položek popisu informačního systému veřejné správy nejsou v rámci Evropské unie stanovena jednotná pravidla a právní úprava na tomto úseku je plně ponechána v pravomoci jednotlivých členských států.

Navrhovaná právní úprava není technickým předpisem ve smyslu směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

Návrh není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazem diskriminace).

Na základě těchto skutečností je možné návrh novely hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh nepředstavuje nové požadavky na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty a nejsou s ním spojeny žádné nové požadavky na navýšení personálních kapacit a objemu prostředků na platy či dodatečné požadavky na navýšení prostředků na jiné výdaje, než jsou platy. Návrh novely nemá hospodářské a finanční dopady na podnikatelské prostředí ani negativní dopady na specifické skupiny obyvatel, osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Návrh novely rovněž nepředpokládá negativní dopady na životní prostředí.

5. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná řešení nemají jakékoliv dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen. Tato právní úprava se vztahuje shodně na muže a ženy, je genderově neutrální.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Na základě navrhované právní úpravy nebude ze strany Ministerstva vnitra docházet k novému zpracování osobních údajů, než těch, které jsou zpracovávány na základě zákona č. 365/2000 Sb. a vyhlášky č. 528/2006 Sb.

V rámci rejstříku informačních systémů veřejné správy se o fyzických osobách povedou osobní údaje, které budou zpracovávány na základě čl. 6 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Právní povinností, kterou bude v tomto případě správce osobních údajů plnit, je evidence údajů o informačních systémech veřejné správy, jež budou vedeny na základě zákona a prováděcího právního předpisu. Naopak navrhovaná úprava jde v tomto směru restriktivní cestou, když upouští od vedení osobních údajů, jako jsou jména a příjmení konkrétních osob odpovědných za správu, provoz či dodání informačního systému veřejné správy.

V registru práv a povinností, respektive rejstříku informačních systémů veřejné správy budou za účelem evidence informačních systémů veřejné správy zpracovávány následující osobní údaje: adresa elektronické pošty a telefonní číslo odpovědné osoby provozovatele informačního systému veřejné správy.

Správce osobních údajů bude výše popsané osobní údaje zpracovávat toliko ke stanovenému účelu, kterým je evidence údajů o informačních systémech veřejné správy. Zavede vhodná technická a organizační opatření, aby docházelo ke zpracování výhradně podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Takto získané osobní údaje nebudou předávány jiným subjektům a ani nebudou vedeny v jiném informačním systému veřejné správy, než je registr práv a povinností, respektive rejstřík informačních systémů veřejné správy.

Správce osobních údajů má oprávněný zájem na zpracování osobních údajů v uvedeném rozsahu, neboť bude povinen evidovat v registru práv a povinností výčet a popis informačních systémů veřejné správy, a musí tak disponovat kontaktními údaji osob, které tyto informace editují nebo správce či provozovatele informačního systému veřejné správy zastupují. Toto zpracování bude také z hlediska zákona nezbytné a vzhledem k rozsahu zpracovávaných osobních údajů přiměřené. Rizikem pro fyzické osoby v případě neoprávněného zpracování osobních údajů, například v podobě narušení zabezpečení osobních údajů třetí stranou, bude to, že se osoby, které k tomu nejsou oprávněny, budou moci dozvědět adresu elektronické pošty, telefonní číslo a popřípadě údaj o funkci takové osoby.

Registr práv a povinností spadá do oblasti působnosti zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona jsou přijata relevantní bezpečnostní opatření, která se týkají zabezpečení informací, a tedy i osobních údajů.

7. Zhodnocení korupčních rizik

S navrhovanými změnami nejsou spojena žádná korupční rizika.

8. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Nebyly identifikovány žádné dopady navrhované právní úpravy na bezpečnost nebo obranu státu.

9. Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

V souladu s Plánem přípravy vyhlášek ústředními orgány státní správy na rok 2020 s vyznačením povinnosti zpracování RIA se hodnocení dopadů regulace (RIA) podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) u tohoto návrhu vyhlášky nezpracovává.

10. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zásadami digitálně přívětivé legislativy

Navrhovaná právní úprava byla vyhodnocena vzhledem k následujícím zásadám:

1. Budování přednostně digitálních služeb (princip digital by default)

Navrhovanou vyhláškou se upravuje rozsah položek popisu informačních systémů veřejné správy vedených v rejstříku informačních systémů veřejné správy, který vznikne k 1. srpnu 2020 jako součást registru práv a povinností, a který nahrazuje původně samostatný informační systém o informačních systémech veřejné správy. Naplněním rejstříku informačních systémů veřejné správy údaji stanovenými navrhovaným právním předpisem, které do něj předá v elektronické podobě správce informačního systému veřejné správy, bude zajištěna lepší dostupnost a využitelnost údajů o informačních systémech veřejné správy.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

2. Maximální opakovatelnost a znovupoužitelnost údajů a služeb

Údaje o informačních systémech veřejné správy jsou sdíleny pravidelně a opakovaně automatizovanými procesy v celém systému základních registrů. Ve svém důsledku přispívají k efektivnějšímu sdílení údajů mezi jednotlivými informačními systémy veřejné správy navzájem.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

3. Budování služeb přístupných a použitelných pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením (princip governance accessibility)

Údaje vedené v registru práv a povinností jsou veřejné a přístupné dálkovým způsobem přes internetovou aplikaci. Rejstřík informačních systémů veřejné správy je určen zejména pro orgány veřejné moci, které k němu mohou přistupovat prostřednictvím autentizačního informačního systému (§ 56a zákona č. 111/2009 Sb.). Na výše uvedený rejstřík informačních systémů veřejné správy se vztahují pravidla pro zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Správce rejstříku informačních systémů veřejné správy zajistí, aby spravovaný rejstřík byl přístupný zejména pro osoby se zdravotním postižením, vnímatelný, ovladatelný, srozumitelný a stabilní. Prohlášení o přístupnosti internetových stránek bude rovněž zveřejněno v souladu s požadavky zákona.

Údaje o informačních systémech veřejné správy budou navíc denně aktualizovány a zpřístupňovány jako otevřená data.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

4. Sdílené služby veřejné správy

Rejstřík informačních systémů veřejné správy je součástí registru práv a povinností, tedy širokého systému základních registrů, který je využíván napříč všemi orgány veřejné moci při výkonu jim svěřených agend. Rejstřík informačních systémů veřejné správy lze využívat stávajícími agendovými informačními systémy. Není nutné vytvářet nové ICT nástroje.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

5. Konsolidace a propojování informačních systémů veřejné správy

Rejstřík informačních systémů veřejné správy nevyžaduje v rámci obecných zásad součinnosti mezi orgány veřejné moci po správčích informačních systémů veřejné správy opakovaně data, která jsou již v jiných systémech vedena. Například vybrané údaje o správčích informačních systémů veřejné správy využívá rejstřík informačních systémů veřejné správy automaticky jako referenční údaje ze základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

6. Mezinárodní interoperabilita – budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru

Rejstřík informačních systémů veřejné správy, který je součástí registru práv a povinností, není propojen s žádným informačním systémem mimo Českou republiku, ani to není jeho účelem. Tím však není vyloučena mezinárodní interoperabilita jednotlivých informačních systémů veřejné správy, informace o této skutečnosti by byla

předmětem editace ze strany správce informačního systému veřejné správy dle navrhované právní úpravy (položka „využití ISVS“).

7. Ochrana osobních údajů v míře umožňující kvalitní služby (princip GDPR)

Soulad navrhované právní úpravy s dotčenou zásadou je zhodnocen v části „Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů“.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

8. Otevřenost a transparentnost včetně otevřených dat a služeb (princip open government)

Veškeré údaje vedené v rejstříku informačních systémů veřejné správy jsou zveřejňovány a denně aktualizovány jako otevřená data.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

9. Technologická neutralita

Navrhované řešení je technologicky neutrální, nevyžaduje žádné předem stanovené IT prostředky pro zajištění sdílení dat s dalšími systémy. Rejstřík informačních systémů veřejné správy lze používat v rámci stávajících podmínek v rámci registru práv a povinností, dalších základních registrů i agendových informačních systémů.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

10. Uživatelská přívětivost

Rejstřík informačních systémů veřejné správy nahrazuje dříve používaný informační systém o informačních systémech veřejné správy a oproti tomuto systému je srozumitelnější a jednodušší. K podpoře uživatelů je k dispozici helpdesk základních registrů, online „nápověda“ zajištěná informačním systémem registru práv a povinností, a připravuje se podrobný metodický materiál.

Zásada byla při přípravě právního přepisu dodržena.

11. Odůvodnění stanovení data účinnosti

Datum účinnosti navrhované vyhlášky je stanoveno v souladu s účinností ustanovení, které zmocňuje Ministerstvo vnitra k jejímu vydání. § 69 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb. nabyde účinnosti dne 1. srpna 2020, z tohoto důvodu nemůže navrhovaná vyhláška nabýt účinnosti k 1. červenci (2020), jak požaduje dikce § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů. Další možností by bylo ve shodě s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb. stanovit datum nabytí účinnosti ke dni 1. ledna 2021, avšak v takovém případě by orgány veřejné moci jakožto správci informačních systémů veřejné správy neměly bezmála půl roku k dispozici prováděcí právní předpis, podle kterého by popisovali údaje o informačních systémech veřejné správy.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

V souladu se zákonným zmocněním uvedeným v § 69 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb. stanoví Ministerstvo vnitra v příloze navrhované vyhlášky seznam položek popisu informačních systémů veřejné správy.

K § 2

Datum nabytí účinnosti navrhované vyhlášky koresponduje s nabytím účinnosti § 69 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb., které zmocňuje Ministerstvo vnitra k vydání prováděcího právního předpisu, kterým se stanoví seznam položek popisu informačního systému veřejné správy.

K příloze (odůvodnění vybraných položek popisu informačního systému veřejné správy)

Životní cyklus informačního systému veřejné správy

Životním cyklem informačního systému veřejné správy se rozumí časové období, které začíná okamžikem vytvoření informačního systému veřejné správy a končí okamžikem, od kdy již systém není k dispozici pro žádné využití, tj. jeho zrušením.

Etapu životního cyklu informačního systému veřejné správy

Každý informační systém veřejné správy prochází postupnými etapami svého rozvoje, jejichž zlomovým okamžikem je vždy uvedení do produktivního provozu nové (nebo výrazně obměněné) sady služeb. Období, činnosti a stavy mezi každými dvěma takovými okamžiky spuštění služeb s přidanou hodnotou nazýváme jednou etapou života informačního systému veřejné správy (životního cyklu). Pro potřeby popisu informačních systémů veřejné správy jsou definovány následující etapy:

- vytvoření informačního systému veřejné správy,
- provoz, užívání a rozvoj informačního systému veřejné správy
- zrušení informačního systému veřejné správy a uchování informací.

Cílem je evidence již realizovaných, probíhajících nebo připravovaných změn informačních systémů veřejné správy. Plánované a skutečné termíny jednotlivých změn informačních systémů veřejné správy jsou v členění Etapy-fáze životního cyklu, které je v souladu s aktuální Informační koncepcí České republiky.

Fáze etapy životního cyklu informačního systému veřejné správy

V životním cyklu lze průběh každé etapy členit na jednotlivé fáze (věcně související činnosti pro zajištění rozvoje informačního systému). Pro potřeby popisu informačních systémů veřejné správy jsou definovány tyto fáze:

- strategie,
- plánování a příprava,
- realizace,
- produkční provoz,
- vyhodnocení,

- ukončení poskytování služby.

Aplikační členění informačního systému veřejné správy

Cílem je popis členění informačního systému veřejné správy z pohledu aplikační architektury. Vymezení položek popisu aplikačního členění informačních systémů veřejné správy je v souladu s informační koncepcí České republiky – národním architektonickým plánem.

V rámci popisu aplikačního členění informačních systémů veřejné správy se evidují jednotlivé aplikační prvky, z kterých je informační systém veřejné správy složen a hierarchické vazby těchto aplikačních prvků.

Aplikační prvek

Souhrnné označení pro prvky aplikační architektury (aplikační komponenta, aplikační funkce, aplikační služba, aplikační rozhraní, ...) z kterých je informační systém veřejné správy složen.

Typ aplikačního prvku

Číselník spravovaný v rejstříku informačních systémů veřejné správy, který definuje typy aplikačního prvku, které bude možno použít při popisu aplikačního členění informačního systému veřejné správy. Jsou definovány následující typy aplikačních prvků:

- informační systém,
- aplikační komponenta,
- aplikační funkce,
- aplikační služba,
- aplikační rozhraní,
- aplikační oblast,
- aplikační kategorie,
- aplikační skupina.

Dodavatel informačního systému veřejné správy

Cílem je evidence dodavatelů, kteří se podílejí na dodávce daného informačního systému veřejné správy. O dodavatelích se budou vést identifikační a kontaktní údaje a přehled jejich jednotlivých dodávek. U jednotlivých dodávek pak bude vedeno období, ve kterém dodávka probíhala a upřesnění rozsahu dodávky. Rozsah dodávky bude upřesněn pomocí dále uvedených položek.

Typ dodávky

Číselník spravovaný v rejstříku informačních systémů veřejné správy, který definuje typy dodávek podle charakteru dodávaných produktů a služeb. Jsou definovány následující typy dodávek:

- dodavatel aplikačního softwaru,
- dodavatel základního softwaru,
- dodavatel aplikační služby,
- dodavatel hardwaru,

- dodavatel systémové integrace,
- dodavatel platformy,
- dodavatel provozní podpory,
- a další.

Komponenty informačního systému veřejné správy

Seznam částí informačních systémů veřejné správy, na které se dodávka vztahuje. V rejstříku informačních systémů veřejné správy bude tato položka řešena vazbou na aplikační členění definované v části „APLIKAČNÍ ČLENĚNÍ ISVS“.